

Tábori Zoltán

BÍRÓ ÉS SZENTMARJAI

Hajnalban az ezred rendben kirepült. Egyetlen műszaki hiba volt, az is csak ebéd után, és az őrszadzadnál. Az üres edényekkel a konyhára induló öreg Csepel pár méter után lefulladt, végleg kilehelte a lelkét. Az őrkatonák egy darabig dühödten kurbliztak, nagyokat ütöttek a motorházon, mindenki odacsődült, a fogdából csak azért felkísértek egy tíznapost, mert a papírjai szerint traktorszerelő volt, még a műszaki századoktól odavezényelt őrsepgépjárműveket is kikérdezték, de nem segített semmi, a 3 órás váltás már gyalog indult ki az őrhelyekre.

Augusztus vége volt, a repülőtér sófehér betoncsíkja-ira ráégett a horizont, az üres üvegkalickájával óriási homokórára emlékeztető irányítótorony mintha azt mutatta volna: megállt az idő. Az őrparancsnok legyintett egyet, lerakta a telefont, égtájak szerint szétküldte katonáit, és bebiciklizett a laktanyába.

Kinn, a legtávolabbi betonnyelveken posztoló őrszem mégsem azon csodálkozott, hogy a váltója toronyirányt jön, egyedül, gyalog, hanem hogy helybeli: műszaki században szolgáló sorszerelő.

- Na, mi van, öreg, téged itt hagytak?

- Volt száz kiló túlsúly a helikopteren - felelte a sorszerelő.

- Jól kibasztak veled, te nem is vagy száz kiló!

- A lelkekre kötötték, hogy mindenkinek azt mondom: pont száz kiló vagyok.

- Nem baj, öreg, a lényeg, hogy most már tiéd a pálya!

Az őrkatonára nagyot nevetett, mintha csak most értette volna el az iróniát, aztán barátságos jeléül hátra vágta a sorszerelőt, és elindult a messzeségbe, az őrszoba felé.

A sorszerelő valóban nem tűnt mázsás súlyúnak. Avékony, nem túl magas fiatalember volt, pelyhedző bajuszkát viselt, leglégiesebb, legtörékenyebb vonása azonban a világoskék szeme volt. Megigazította a vállán a géppisztolyt, és elindult az üresen álló betonnyelvek mentén a gurulóúton.

Hét ilyen üres nyelv volt. Csak a nyolcadikon állt ilyen repülőgép, pontosabban feküdt, darabokra szaggatva. Olyan volt, mint egy hatalmas, partra vetett, oszlásnak indult haltetem.

A sorszerelő nem ment el odáig. Megállt a betonon, a távoli rádióantennák felé nézett. Fenn északon, madárszerű lebegéssel, kis fekete pont mozgott a látóhatáron.

A sorszerelő az órájára nézett, és a fejét csóválta.

A kis fekete pont egyszer csak irányt váltott, sebesen közeledett. Madárszerűsége megtört, másodpercek alatt görcsösen rángó versenybiciklista lett belőle, aki nyergéből megemelkedve vadul tapossa versenybiciklijét.

A sorszerelő felemelte kezét, intett.

A biciklista odakanyarodott a sorszerelő mellé, fél lábbal lelépett a gépről, nevetett.

- Háj! Mi az isten, téged meg itt felejtettek?

- Csak azért, hogy segítsék neked stopperolni. Lazsáltál, figyeltelek.

- Na, de most vicc nélkül! Mire föl hagytak itt?

- Én ültem az ajtóhoz legközelebb, amikor kiderült, hogy őrsepgépjárműbe még egy ember kell.

- Lehet, hogy így jártál jobban, fiú! - A biciklista leemelte a vázról a műanyag palackot, kitétotta a száját, limonádét spriccelt bele. - Itt már nincs semmi, amire vigyáznod kéne.

A biciklista kerek fejű, zömök fiatalember volt, amolyan írrok féle bent a laktanyában. Vaskos, túlméretezett felsőajka rálógott a szájára, beszéd közben kissé kaffogó hangot adott. Szerelvényekkel bőven ellátott versenybiciklijé sejtelmesen fénylett, akár egy szaxofon.

- Nézed? - kérdezte a biciklista.

- Nézem - felelte a sorszerelő.

A biciklista a pedálra hajolt, tömzsi alakja gyorsan feloldódott a beton fölött vibráló levegőgömbben.

A sorszerelő elindult visszafelé. Az irányító toronytól egy kőhajításnyira megállt: ez már a második század körlete, másik őrterület.

Átbámult a széles felszállóbetonon. Valahol odaát, bevackolva magát a hús bozótosba, ott szendereg a madárőr, akinek még a laktanyabeli írknál is jobb a dolga, soha nem lehet tudni, merre van, lényeg, hogy naponta leadja az előírt harminc pár varjúlábát, és hogy alkonyatra ne maradjon fenn egyetlen frissen rakott varjufészek sem az ágvégeken. A sorszerelő még soha nem látta a madárőrt, de tudta, hogy ott van, külön ellátással, mint a pilóták, talán ez is sportállás: egy agyaggalambblövő.

Megfordult, lassan poroszkált vissza a nyelvei felé. A MiG-eket kivéve minden a helyén volt az alacsony föld-sáncok között: gépládák, haboltók, szerelőlétrák.

Csend volt, semmi nem mozdult.

Ekkor vette észre őket. Hárman voltak, az utolsó nyelven hatalmas kirakósjátékként szétterített géproncok közt kotorásztak.

A sorszerelő felgyorsította lépteit, pár métert még futott is. Vöröslő képpel ért a vasbolyákkal körbekerített maradványokhoz.

- Jól van, srácok, ez itt a piros vonal, ide senkinek nem szabad belépni! - kiáltotta, és mintha seregélyeket riasztana, hármat tapsolt.

A roncsok között guberálók az építőszázadosok fekete gyakorlóját viselték, éktelen malterfoltokkal. Az első teljesen kopasz volt, a második csimbókos, nagy hajú, a harmadik frizurájáról semmit nem lehetett tudni, mert jókora festőcsákó takarta el. Amúgy mind a hárman alacsonyok voltak, keménykötésűek.

- Na, ne mondd, haver, hát az előbb, itt az orrunk előtt, talán a postás kerekedett el?! - kérdezte orrhagyon a teljesen kopasz.

- Ő sportoló, neki engedélye van!

- Mi meg melósok vagyunk, a budítokat építjük, hogy legyen hova szarnotok, mindjárt megnézem, van-e nálam engedély.

- Ide biztos nincs, ezek itt vizsgálatra váró roncsok, ezekhez senkinek nem szabad nyúlnia!

- Nem kell a rizsa, hol van már az a vizsgálat!

- Vedd úgy, hogy ócskavas-kereskedők vagyunk, nézzük az árut - nyerített közbe a festőcsákós.

Asorszerelő a nagy, összevissza vert dömperekre Agondolt, melyek előbb-utóbb eljönnek a hét tonna vegyes hulladékért. Lassan maga elé húzta a hátáról a géppisztolyt. S ekkor, feladatainak kaleidoszkópjából, hirtelen agyába villant a biciklista képe. Hátrálni kezdett, ki a gurulóbeton felé.

- Játszunk bújócskát! - vigyorgott tettetett könnyedséggel. - Százig számoltok, hátat is fordítok, ti addig tűnjetek el!

Épp időre ért ki a fordulóhoz.

- Hét tizenöt! - kiáltotta.

A biciklista bólintott, izzadságcseppek repkedtek az arca körül, tekert tovább. A sorszerelő is bólintott, indult vissza a nyelvek felé.

A guberálók még mindig ott voltak a roncsnál. A kopasz és a csákós bent ültek a kiégett kabinban, a nagyhajú hátát a faroknak vetve napozott. A lépések zajára kinyitotta a szemét, felemelte a kezét, körbeintett a horpadt, olvadt fémlemez-kollekción.

- Figyelj, jó barát, hol van ennek az izének a jelvénye?

- Miféle jelvény? - A sorszerelő összehúzta a szemét, megfeszítette az állát.

- Hát a jelvény. Opel, BMW, Mercedes. Ez MiG, nem? Hol a jelvénye?

- Nincs jelvény! Takarodjatok a piros vonalról!

A három építőszázados gyanúsán egyszerre tápászodott fel a romokból.

- Miféle piros vonal? Hagyj minket békén, mi itt melózunk!

- Eltört a kilincs, épp kilincset keresünk, legyen kilincs a buditokon!

- Mi a faszra vagy úgy oda? Nincs is mit őrizned, kiskakas, az egész bagázs elröpült, őrködsz a szemétdombodon?!

Asorszerelő körülnézett. A pillantása megakadt a haboltón, egy másodpercre megfordult a fejében, hogy azt fordítja ellenük, de csak állt görnyedten, tehetetlenül, ki tudja meddig, aztán egy hirtelen rántással csőre töltötte a fegyverét.

- Kifelé, vagy lövök!

Még látta a kimerevedett arcokat, de a következő pillanatban, valami furcsa parancsnak engedelmességgel megperdült, rohanni kezdett a nagybeton felé, ahol nyolcszáz méterrel odébb, a nyelveken túl barátja, a biciklista rötta monoton köreit.

- Hét nulla hét!

Megfordult, fegyverét maga elé szegezve sietett vissza a roncsokhoz. Már a nyelv bejáratánál üvöltöni kezdett.

- Kezeket fel, rohadékok! Potya fém kell? Gyertek, kaptok egy kis ölmet!

Semmi nem mozdult. A sorszerelő begázolt a horpadt, gyűrött, égett fémlemez, egymásba gubancolódtott rudazatok, kóccá foszlott drótkötegek közé.

- Na mi van, most gyertek, itt a kilincs, kinek adjam a kezébe?!

Valami megmoccant az összetört szárny körül. A sorszerelő odakapta a géppisztolya csövét.

- Állj, vagy lövök!

Egy egér rohant el a megperzselődött kókuszdiónak látszó, azbesztorítású levegőpalackok között, aztán rögön utána egy másik is. A vadászgép, mielőtt felrobbant volna, tarlóra zuhant: a rések-repedések tele voltak búzatőrekkel.

Asorszerelő a laktanya felé lesett. A fák között, a műszaki századok épületeinél volt némi mozgás. A sorszerelő a nyelv széléhez ment, mély levegőt vett, ki pattintotta a csőből a löszert, visszanyomta a tárba, és leült egy szivar alakú, nagy, üres póttartályra.

Hosszú percekben át ült ott, bámult maga elé mozdulatlanul.

- Háj! - fékezett le mellette sok idő múlva a biciklista.

- Mi van, elnyomott a buzgóság?

A sorszerelő fejével a roncsok felé intett.

- Nyavalyás építőszázadosok - mondta -, képesek voltak idáig eljönni guberálni.

A biciklista a géptetemre bámult.

- Ha jól meggondolom, még sosem láttam MiG-et közelről - mondta, és óvatosan a tűzoltóállványhoz támasztotta a kerékpárját.

- Bíró és Szentmarjai - folytatta monoton, fakó hangon a sorszerelő. - Így hívták a két pilótát. Madárrajjal ütköztek, a hajtómű megsérült, ők mégsem katapultáltak. Le akarták hozni, meg akarták menteni a gépet. Vagy talán valamelyikük megsebesült, és a másik nem akarta a sorsára hagyni. Tíz percig bírták, már majdnem itt voltak, itt zuhantak le, pár kilométerre az RP-től.

Abiciklista átlépett a kordonon. Nagy felsőajkával acsücsörített, edzőcipőjével a halomba hordott alkatrészek közé kotort.

- Bíró és Szentmarjai? - kérdezte. - Nem nekik van kinn a képük a falon?

- De - mondta a sorszerelő. - Nekik van kinn a képük a falon.

A biciklista lehajolt, majd beletérdelt a megfeketedett műszerromokba.

- Húha! Mi minden nincs itt! - rikoltotta. - Kész Ecseripiac!!

A sorszerelő felnézett. Ő és a biciklista soha nem jártak a városba kimaradásra, kettejük barátsága ide szőlt, a beton szélére, a miniatűr végtelenbe, ahol szegfűgombák nőnek a kényszerleszállás fűvében, és a drótok közt, legyen az rádióállomásé, földi berendezésé, kerékpáré, halkán, magányosan sípól a szél.

- Jézusom, az ott a sebességmérő óra! Micsoda malacom van, rá is van írva: CKOPOCTbü - lelkesedett a biciklista. - Ez ugye az?

- Az, de meg van égve - mondta a sorszerelő fáradtan, szárazon.

- Miféle égés? Az a patina! Te, én ezt a bringámra fől-szerelem! Mit gondolsz, összejön a kétszeres hangsebesség? Hé, mi van, hová mész? Várjál már meg!

A sorszerelő már a betonon lépdelt, hátra se nézett, a pillantása előírászerűen jobbra-balra táncolt, a hátát verte a géppisztoly, ment a nagybeton felé, amin nem volt semmi őriznivaló, s mint a tengerből a hajók árbova, először a fák csúcsa emelkedett a horizont fölé, itt-ott látszottak is rajtuk a szétlőtt varjűfészkek romjai.